

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom

za celo leto 3 gid. — kr.

„ pol leta 1 „ 60 „

„ četrt leta — „ 80 „

Naročnina se pošilja
opravnitvju v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. — Za oznanila
se plačuje od navadne
vrstice, če se natisne
enkrat, 8 kr., dvakrat
12 kr., trikrat 16 kr.,
in vsakokrat za kolek
30 kr.

Častitim volilcem

Marenberskega, Sloveograškega in
Šoštanjkega okraja.

Dne 9. maja bode v Slovegradu volitev
deželnega poslanca namesto umrlega žl.
Adamoviča. Čuje se in graška „Tagesp.“ na glas
po svetu trobi, da hoče neki g. Schmid z Maren-
berga kandidirati, da mu je večina glasov toliko
kakor gotova itd. Kdo pa je ta g. Schmid? Slo-
venci o njem le toliko vedo, da je silen nem-
škutar, ki sili zato v dež. zbor, da bi liberalna
nemška stranka enega več, Brandstätter in
Seidl pa tretjega v svoji družbi imela. Vrh tega
pravijo ljudje, ki Schmida dobro poznajo, da ni
mož prebrisanega glave in posebnih vednosti,
kar je vendar pri poslancu neobhodno potreba.

Kaj bi Vam torej z njim pomagano bilo?
Kdor pozna naše potrebe, ne more drugače so-
diti kakor da Slovecem z narodnimi nasprot-
niki in privrženci nemško-liberalne stranke v
dež. zboru ni ničesar pomagano! Le pomis-
lite! V prihodnjem dež. zboru pride na vrsto pre-
memba srenjske postave. Liberalno-nem-
ška stranka hoče, da ostané srenjam vsa krajna
policija. Ker se je pa zadosti pokazalo, da
župani na kmetih temu sitnemu poslu niso kos
ter se nevarnost in hudobija od dne do dne bolj
množi, hoče nemško-liberalna stranka več srenj
v eno veliko „upravno“ srenjo zložiti, ki bi naj
za policijo skrbela. Tedaj nov zastop, nove vo-
litve, nova skušnja in posebno še — novi stro-
ški, ktere je deželni glavar žl. Kaiserfeld,
nasprotnik nove „upravne“ srenje, preračunal na
200.000 gid. vsako leto! Kot privrženec nemš-
ke stranke bi gotovo Schmid v tem vprašanji ž
njo potegnil. To bi Vam gotovo ne bilo na korist!

V dež. zboru se tudi podá mnogokrat pri-
lika, potegniti se za pravico slovenskega je-
zika v šolah in uradnih, kjer še vedno — na
veliko duševno škoda Slovecev — skoro izključ-

ljivo nemščina zvonec nosi. Taka ni pri nobe-
nem drugem národu kakor le pri nas, da bi ljud-
stva jezik v šoli in v uradnih veljave ne imel.
Zato pa tudi mila zarja prave, národne omi-
ke slovenskemu ljudstvu ni napočila še, čeravno
si blagi domoljubni možje toliko za to prizade-
vajo. Kamor koli se ozreš, povsod je le nem-
ščina, kakor da nemško ljudstvo na spodnjem
Štajerskem biva! Alj je to prav? Alj ne čuti
vsak pameten mož britkosti in sramote v svojem
srcu, ko vidi, da se mu materni jezik povsod od-
riva, kakor da bi jezik kakih divjakov bil, ki ni
za drugo, nego da se na polju, doma in v hlevih
v njem razgovarjamo. To mora drugače biti,
ker sicer slov. ljudstvo v omiki grozno zaostane.
§. 19., ki nam zagotavlja v vseh razmerah jav-
nega življenja národno ednakopravnost,
toraj pred vsem šole na národni, ne pa nem-
škutarski podlagi, ta §. mora tudi pri nas enkrat
resnica postati. Treba je le zastopnikov, ki imajo
res tudi zastopnost in srce za naše národne po-
trebe, česar pa onemu Schmidu popolnoma menjka.
Mlačka se ne spušča v buhinjsko shrambo k bôhu,
nemškutar pa ne med zastopnike slovenskega
ljudstva, ki tako željno časa pričakuje, da se tudi
njemu popolna národna pravica da, prvi kamen
k modri in edino pravi národni omiki položi.

Sledujoč je treba Slovecem moža, ki je
zvest, odkritosrčen katoličan, ne pa li-
beralna veša. Če hočemo namreč v dež. zboru v
národnem oziru kaj doseči, se moramo pridružiti
poštenim, konservativnim ali katoliškim poslancem
iz nemške strani, ki bodo vselej kakor dosedaj
tudi za naše národne tirjatve glasovali. Treba
toraj moža, ki ni liberalne krvi in se poštenih,
katoliških poslancev ne boji in ne ogiblje, kakor
sedanji slovenski poslanci razan g. Hermana. Pri-
jaznost z nemško liberalno stranko nam v národ-
nem oziru čisto nič ne koristi, mnogo pa škoduje
na vsako stran.

Če pa Schmida vprašate, ali bi on na stran

katoliških nemških poslancev stopil, se vam utegne kar prekrižati in na glas nasmejati! Može pomislite, koliko odgovornost da imate pri Bogu v tem, koga da volite. Brezverski liberalizem napenja vse žile proti katoliški cerkvi, postava za postavu se sklepa in po deželnih zborih izpeljuje, ki je kat. cerkvi in kat. srenjam na kvar. V tistih časih liberalca voliti se pravi nasprotniku kraljestva božjega meč v roke dajati, število cerkvenih zopernikov množiti in to — dragi bratje! — ni več šala, marveč težka odgovornost pri Bogu! —

Povzdignemo torej o pravem času glas, da ne Schmidu voliti! Če bi hujskarji tudi z denarjem prišli nad vas, odpravite grde meštarje z možato odločnostjo od sebe, rekoč: Za pravično stvar ni treba mite, za vsacega pa, katerega hoče kdo podkupiti, je to sramota in razžaljenje! Hermanu ni treba pri volitvah nikogar podkupiti, ker ga ljudstvo pozna, da mu najbolje hoče. Tako bodi tudi pri vas: Volite poštenega, narodnega, zvedenega, katoliškega moža, nemškutarja in liberalca pa nikdar ne! Mi Slovenci se vtapljamo pri silnem navalu liberalnega nemštva; kdo bi toraj tako nespameten, slovenskemu narodu in kat. cerkvi tako krivičen bil, da v takih nevarnostih — narodnega in cerkvenega nasprotnika voli? Prijatelj nam ni, ki se nam vsiljuje; pravi prijateljji ljudstva so poprej že znani; enega teh volite enoglasno vsi!

Kandidat za omenjene tri okraje.

Ko je prednji članek že tiskan bil, došel nam je naslednji oklic, katerega razglašama s priščo prošnjo do vseh pravih domoljubov, da se — na stran pustivši vse malenkosti — združijo vsi gledé nasvetovanega g. kandidata in složno delajo zanj. Geslo bodi vsem: Narodna stvar zahteva krepke edinosti ob času, ko nam nasprotnik na vseh straneh narodni dom razdira. Slozuo bratje in zmaga bode naša!

Oklic.

Ko se je bil naš deželni poslanec žl. Adamovič, katerega nam je nedavno nemila smrt prerano vzela, poslanstvu odpovedal, mislili smo v tukajšnjem volilnem okraju za kandidata postaviti g. J. Pajka. Alj ker je ta gospod naravnost izrekel, da zavoljo svojih ravno zdaj podvzetih znanstvenih opravil ne kandidira, in ker bi vsled njegove, v poslednjem „Gospodarju“ omenjene izjave v 82. št. „Slov. Naroda“ tukajšnji volilci njega nikakor voliti ne mogli, priporočila podpisani odbor kat. polit. društva v Slovengradcu, dogovorivši se z nekterimi volilci in možji sosednjih okrajev za kandidata gosp. dra. Jožefa Šuc-a, župnika mestne fare v Slovengradcu, in uljudno vabi volilce, ki so na naši strani, da pri volitvi dežel. poslanca 9. maja vsi za tega gospoda glasuj-

jejo. Prihodnji „Gospodar“ bo čestite volilce z doseganjam političnim delovanjem g. kandidata seznanil.

V Slovengradcu dne 19. aprila 1874.
Odbor.

Gospodarske stvari.

Posnetki iz gozdne postave za vojvodstvo Štajersko.

II. Oddelek.

O pospravljanju gozdnih pridelkov.

(Dalje.)

Ako se o splavi, za pripustljivo spoznani, več prosilcev ne more z dobra sporazumeti, se ima splav tako razdeliti, da se vsakteremu posamesnemu prosilcu poseben čas za plavljenje odmeri, in če bi to ne bilo mogoče, se imajo potrebovani oddelki splavi tistemu prepustiti, ki ima lesovino večje vrednosti plaviti.

Pri jednaki vrednosti lesovine gre tistemu prednost, ki že dalj časa plavi, pri čisto novi napravi pa tistemu, ki hoče splav po večji daljavi rabiti. —

Izključljivo za plavljenje opravičeni so pa dolžni plavno lesovino drugih prosilcev za plavljenje na njihove zahtevanje po krajevni ceni ali proti primernemu odškodovanju prevzeti, kolikor s tem plavljenje lastne lesovine ni zadržano. Če se les vseh prosilcev za plavljenje ne more skupaj plaviti, gre tistim prednost, ki so lesnim zalogam splavnega podvzetnika najbližnji.

Na vsako dovoljenje za napravo splavne stavbe je navezan pogoj, da podvzetnik vsem tistim, ki splavna dovoljenja dobijo, potrebno porabo svoje stavbe proti primernemu odškodovanju odstopi. —

Vsaka nova splavna stavba se mora napraviti, da se že dovoljene splavne stavbe po nji ne motijo in delovanje že obstoječih, porabnih stavb ne ovira.

Že napravljene splavne stavbe se morajo novim splavnim podvzetjem na zahtevanje proti primernemu plačilu v porabo prepustiti, vendar le takrat, če niso lastnina izključljivo opravičenih in če lastniki po takem sami v svoji porabi niso ovirani. —

Če pa lastnik splavne stavbe noče dalje v dobrem stanu držati, jo mora prodati ali v najem prepustiti, in če bi se nič več ne rabila, popolnoma podreti.

Vsak podvzetnik splavi je dolžen pobrežje, pohišta in navodne stavbe, ki so po splavi v nevarnosti, kolikor to politična oblastinja za potrebno spozna, po branivnih stavbah zavarovati. K stroškom branivnih stavb, ki se imajo ne le zaradi splavi ampak sploh proti škodi po povodnji narediti, mora splavno podvzetje po razmeri prineske prinašati. Škoda pa, ki je bila po splavi